

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาแผนกิจกรรมโดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยผึ้ง จังหวัดเชียงราย ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้คือ ผู้ประเมินแผนกิจกรรม จำนวน 5 คน ได้แก่ ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จำนวน 1 คน พระสงฆ์ จำนวน 1 รูป ครูผู้สอนโรงเรียนวัดโนทัยพายัพ จำนวน 1 คน และอาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ

1. แผนกิจกรรมที่ใช้เทคนิคการตั้งคำถามสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยผึ้ง จังหวัดเชียงราย ซึ่งปรับจากกรอบแนวคิดของวาสนา สรัทธา ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ กระบวนการวัดและประเมินผล บันทึกหลังการสอน และใช้คำถามในกิจกรรมการเรียนรู้ ตามระดับขั้นของบลูม ประกอบด้วย ประเมินตามความรู้ ประเมินตามความเข้าใจ ประเมินตามการนำไปใช้ ประเมินตามการวิเคราะห์ ประเมินตามการสังเคราะห์ และประเมินตามการประเมินค่า จำนวน 5 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 15 ชั่วโมง

2. แบบประเมินแผนกิจกรรมที่ใช้เทคนิคการตั้งคำถามสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยผึ้ง จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ คุณภาพมาก คุณภาพปานกลาง และคุณภาพน้อย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. การสร้างแผนกิจกรรมที่ใช้เทคนิคการตั้งคำถามสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยผึ้ง จังหวัดเชียงราย ผู้ศึกษาดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

1.2 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแผนกิจกรรมที่ใช้เทคนิคการตั้งคำถาม สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยผึ้ง จังหวัดเชียงราย

1.3 ศึกษาเกี่ยวกับสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อนำข้อมูลมากำหนดเนื้อหา

1.4 สร้างแผนกิจกรรมที่ใช้เทคนิคการตั้งคำถามสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยผึ้ง จังหวัดเชียงราย ซึ่งปรับจากกรอบแนวคิดของวาสนา ศรีธธา ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ กระบวนการวัดและประเมินผล บันทึกหลังการสอน และใช้คำถาม ในกิจกรรมการเรียนการสอนตามระดับขั้นของบลูม ประกอบด้วย ประเมินตามความรู้ ประเมินตามความเข้าใจ ประเมินตามการนำไปใช้ ประเมินตามการวิเคราะห์ ประเมินตามการสังเคราะห์ และประเมินตามการประเมินค่า จำนวน 5 แผน แผนละ 3 ชั่วโมง รวม 15 ชั่วโมง ดังนี้

แผนกิจกรรมที่ 1 เรื่อง โครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

แผนกิจกรรมที่ 2 เรื่อง พลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก

แผนกิจกรรมที่ 3 เรื่อง การประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย และเสนอแนวทางพัฒนา

แผนกิจกรรมที่ 4 เรื่อง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และเลือกรับวัฒนธรรมต่างชาติ

แผนกิจกรรมที่ 5 เรื่อง การตรวจสอบการใช้อำนาจของรัฐ

1.4 นำแผนกิจกรรมที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องทางทฤษฎี ภาษา เนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.5 นำแผนกิจกรรมที่แก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมความสอดคล้องระหว่างแผนกิจกรรมกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าว่าสอดคล้อง และครอบคลุมประเด็นต่างๆ ของแผนกิจกรรมหรือไม่ โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

+ 1 = ถ้าแน่ใจว่าแผนกิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา

0 = ถ้าไม่แน่ใจว่าแผนกิจกรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1 = ถ้าแน่ใจว่าแผนกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.6 นำผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 คน มาวิเคราะห์แล้วหาค่าเฉลี่ยแล้ว เทียบเกณฑ์ดังนี้

มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แผนกิจกรรมมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา

น้อยกว่า 0.5 แผนกิจกรรมต้องแก้ไข เพราะไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา

ผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน แผนกิจกรรมทั้ง 5 แผน มีคะแนนเฉลี่ย ตั้งแต่ 0.67 ถึง 1 แสดงว่าแผนกิจกรรมที่ผู้ศึกษาสร้างและพัฒนา มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของการศึกษา (ภาคผนวก ฉ)

2. การสร้างแบบประเมินแผนกิจกรรมที่ใช้เทคนิคการตั้งคำถามสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยผึ้ง จังหวัดเชียงราย ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อพิจารณาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.2 ศึกษาหลักการและวิธีสร้างแบบประเมินแผนกิจกรรมของวาสนา ศรีธธา จากหนังสือ เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วกำหนดกรอบในการสร้าง

2.3 สร้างแบบประเมินแผนกิจกรรมที่พัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ตามกรอบที่กำหนด ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ จุดประสงค์

การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ กระบวนการวัดและประเมินผล รูปแบบของแผนกิจกรรม ได้รายการประเมิน 8 ด้าน จำนวน 46 รายการ

2.4 นำแบบประเมินแผนกิจกรรมที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ตรวจสอบความเหมาะสมและปรับปรุงแก้ไข

2.5 จัดทำแบบประเมินแผนกิจกรรมที่บูรณาการเทคนิคการใช้คำถามสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ติดต่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยทำหนังสือจากบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 2 ผู้อำนวยการโรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ วัดศรีโสดา ผู้อำนวยการโรงเรียน วัดโนทัยพายัพ และสำนักวิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูล
2. นำหนังสือและแผนกิจกรรมที่ใช้เทคนิคการตั้งคำถามสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ที่สร้างขึ้นจำนวน 5 แผน ไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินพร้อมทั้งนัดหมายขอรับผลการประเมิน

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม Excel เพื่อประเมินคุณภาพของแผนกิจกรรมที่ใช้เทคนิคการตั้งคำถามสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านห้วยผึ้ง จังหวัด เชียงราย นำมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) จากข้อมูลที่เป็นผลการประเมินแผนกิจกรรมจำนวน 5 คน

การแปลผล

ผู้ศึกษาได้กำหนดค่าคะแนนของการประเมินแผนกิจกรรมที่ใช้เทคนิคการตั้งคำถามสาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ดังนี้

- 3 หมายถึง คุณภาพมาก
- 2 หมายถึง คุณภาพปานกลาง
- 1 หมายถึง คุณภาพน้อย

ส่วนเกณฑ์การกำหนดค่าเฉลี่ยเพื่อแปลผลข้อมูล ผู้ศึกษาได้ปรับใช้เกณฑ์ของ บุญส่ง
นิลแก้ว (2539, หน้า 146) ดังนี้

2.50-3.00	หมายถึง	แผนกิจกรรมมีคุณภาพมาก
1.50 -2.49	หมายถึง	แผนกิจกรรมมีคุณภาพปานกลาง
1.00- 1.49	หมายถึง	แผนกิจกรรมมีคุณภาพน้อย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved